

Gezamenlijk advies

het verzameldecreet omgeving, natuur, landbouw en energie 2015

Ontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur en landbouw en energie

Datum van goedkeuring Minaraad **5 februari 2015**

Datum van goedkeuring SALV **6 februari 2015**

Volgnummer Minaraad **2015 | 002**

Co-auteur + e-mailadres **Diverse leden van de secretariaten van Minaraad
en SALV**

Inhoud

Procesbeschrijving	3
Dossierbeschrijving en aanbevelingen.....	5
1 Veldwetboek	5
1.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	5
1.2 Aanbevelingen	6
2 Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer	7
2.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	7
2.2 Aanbevelingen	7
3 Decreet betreffende de milieuvergunning	8
3.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	8
3.2 Aanbevelingen	11
4 Jachtdecreet	14
4.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	14
4.2 Aanbevelingen	15
5 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (“Natuurdecreet”)	17
5.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	17
5.2 Aanbevelingen	17
6 Decreet betreffende water bestemd voor de menselijke aanwending	18
6.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	18
6.2 Aanbevelingen	18
7 Decreet betreffende het integraal waterbeleid	19
7.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	19
7.2 Aanbevelingen	21
8 Decreet betreffende de openbaarheid van bestuur	22
8.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	22
8.2 Aanbevelingen	22
9 Decreet betreffende de omgevingsvergunning.....	23
9.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	23
9.2 Aanbevelingen	23
9.2.1 Verkorting beroepstermijn.....	23
9.2.2 Overgangstermijn	26
10 Decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos.....	28
10.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel	28
10.2 Aanbevelingen	28
Referentielijst.....	29

Procesbeschrijving

Datum adviesvraag	22 december 2014
Naam adviesvrager + functie	Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw
Rechtsgrond van de adviesvraag	DABM, Art. 11.2.1§2, 1°
Adviestermijn	30 dagen
Samenwerking	SALV
Overlegcommissie	Werkcommissie Milieuhygiëne en Werkcommissie Open Ruimte en PWC Jachtbeleid
Vergaderingen: soort + datum	Vergaderingen van de werkcommissie Milieuhygiëne op 8, 15 en 29 januari en van de Werkcommissie Open ruimte op 8 januari en de Permanente Werkcommissie Jachtbeleid op 13 januari

De Minaraad, SERV en SALV ontvingen van Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw op 22 december 2014 een adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake omgeving, natuur, landbouw en energie (hierna: het "ontwerp Verzameldecreet"). Minaraad en SALV beslisten een gezamenlijk advies te formuleren.

Inzake de termijn stelt de begeleidende brief van Vlaams Minister Joke Schauvliege dat de gewone procedure wordt gevolgd. Volgens het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden impliceert dit een adviestermijn van 30 dagen na ontvangst van de adviesvraag. Deze termijn wordt verder in de brief bevestigd. Op vraag van de Raden werd een termijnverlenging toegestaan tot vrijdag 6 februari.

Het dossier van de adviesvraag bestond uit:

- Het voorontwerp van decreet houdende diverse bepalingen inzake leefmilieu en natuur;
- Een memorie van toelichting;
- De nota aan de leden van de Vlaamse Regering;
- Beslissingsfiche VR PV 2014/47 – punt 0085;
- Het advies van 24 juni 2013 van de Inspectie van financiën;
- Het begrotingsakkoord van 15 juli 2013.

Het voorontwerp van decreet omvat 28 hoofdstukken. Behoudens "Hoofdstuk 1 Algemene bepaling" en "Hoofdstuk 28 Slotbepalingen" beoogt elk

van de overige zesentwintig hoofdstukken een verbetering van even veel wetten en decreten inzake omgeving, natuur, landbouw en energie.

In voorliggend advies worden de door de Raden weerhouden wijzigingsvoorstellen omschreven en aansluitend worden er aanbevelingen of opmerkingen geformuleerd. Het beschrijvende deel wordt beperkt tot de wijzigingen die relevant zijn voor de vervolgens geformuleerde aanbevelingen. De beschrijving wordt gebaseerd op de Memorie van Toelichting en op bijkomende informatie die verleend werd door de administratie of het kabinet. Hoofdstukken waarbij de Raden geen bedenkingen formuleerden, komen niet voor het in het advies.

Dossierbeschrijving en aanbevelingen

1 Veldwetboek

1.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [1] Artikel 35bis, §5, van het Veldwetboek verbiedt op dit moment bosaanplanting in de voor de landbouw bestemde gedeelten van het grondgebied op minder dan zes meter van de scheidingslijn tussen twee erven en stelt dat hier bovendien een vergunning van het college van burgemeester en schepenen voor vereist is.

Een boslandbouwsysteem¹, ook wel *agroforestry* genoemd, is het combineren op eenzelfde landbouwperceel van een landbouwteelt met een aanplanting van bomen. Door deze teeltcombinatie wordt houtopbrengst en een landbouwteelt als gelijkwaardig doel op een perceel beoogd.

In het SALV-Minaraad advies van 28 april 2011 over het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering betreffende het verlenen van subsidies voor boslandbouwsystemen, wezen de Raden op verschillende juridische interpretatievragen die ontstaan in verband met boslandbouwsystemen, zoals *'Het is niet duidelijk of de aanplanting met bomen in het kader van agroforestry moet worden beschouwd als een "bosaanplant" in de zin van het Veldwetboek; ook hier moet duidelijkheid worden gecreëerd'*.

Het ontwerp verzameldecreet voegt nu, omwille van de rechtszekerheid, een paragraaf toe aan artikel 35bis, §5, om te verduidelijken dat de hierboven vermelde bepalingen uit het Veldwetboek niet van toepassing zijn voor *agroforestry*.

¹ De subsidie en de definitie van boslandbouwsystemen wordt geregeld via het besluit van de Vlaamse Regering van 30 juli 2014 betreffende het verlenen van subsidies voor de aanplant van boslandbouwsystemen met toepassing van het Vlaams Programma voor Plattelandsontwikkeling voor de programmeringsperiode 2014-2020. Artikel 1, 4° van dit besluit definieert een boslandbouwsysteem als: *een systeem voor grondgebruik als vermeld in artikel 23, tweede lid, van verordening(EU) nr. 1305/2013 (systemen voor grondgebruik waarbij de teelt van bomen wordt gecombineerd met landbouw op dezelfde grond)*. Zie ook website departement Landbouw en Visserij voor de voorwaarden met betrekking tot *agroforestry*.

Het toepassingsgebied van boslandbouwsystemen in het nieuwe derde lid van artikel 35, §5bis, van het Veldwetboek is hierbij ruimer dan dat van boslandbouwsystemen waarvoor in het kader van het besluit van de Vlaamse Regering van 30 juli 2014 een subsidie kan worden aangevraagd.

1.2 Aanbevelingen

- [2] De Raden stellen met tevredenheid vast dat tegemoet werd gekomen aan de vraag uit het gezamenlijk SALV-Minaraad advies van 28 april 2011 om duidelijkheid te creëren over de vraag of agroforestry al dan niet als “bosaanplant” moet beschouwd worden. Met deze wijziging wordt de aanplant met bomen in het kader van *agroforestry* niet beschouwd als een vergunningsplichtige bosaanplant in de zin van het Veldwetboek. De minimale plantafstand ten aanzien van de scheidingslijn tussen twee erven wordt in dit geval aldus enkel bepaald door het artikel 35 van het Veldwetboek.
- [3] De Raden merken op dat met de voorgestelde wijziging nog niet alle knelpunten rond agroforestry zijn opgelost. Zo is er bijvoorbeeld voor het kappen van bomen volgens de Codex Ruimtelijke ordening van 15 mei 2009 (artikel 4.2.1) een stedenbouwkundige vergunning nodig. Er is vrijstelling van de vergunningsplicht indien:
- De hoogstammige bomen geen deel uitmaken van het bos
 - Én, de bomen liggen in een woongebied in de ruime zin, in een agrarisch gebied in de ruime zin of in een industriegebied in ruime zin, en niet in een woonparkgebied;
 - Én, ze liggen binnen een straal van maximaal 15 meter rondom de vergunde woning, de vergunde landbouwbedrijfswoning of landbouwbedrijfsgebouwen of de vergunde bedrijfswoning of bedrijfsgebouwen.

De Raden stellen vast dat deze vrijstelling niet geldt voor boslandbouwsystemen en vragen daarom een aanpassing zodat het duidelijk wordt dat voor het kappen van bomen in een *agroforestry* systeem geen stedenbouwkundige vergunning noodzakelijk is.

- [4] De Raden bevelen tenslotte aan om daarnaast ook voor alle andere wetgeving met betrekking tot de aanplant en het kappen van bomen (bijvoorbeeld Natuurdecreet) na te gaan of er inzake *agroforestry* systemen nog juridische problemen bestaan en zo ja, daarvoor een afgewogen oplossing te zoeken.
- [5] De Raden merken op dat deze wetswijziging in het bijzonder geen afbreuk mag doen aan wettelijke erfdienstbaarheden of verbodsbepalingen die zich tegen de aanwezigheid van bomen verzetten op een bepaalde afstand van ondergrondse installaties zoals kabels en leidingen.

2 Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer

2.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [6] Art. 28quater van het Grondwaterdecreet bepaalt de grondwaterheffing en werkt een specifieke regeling uit voor het volume gewonnen water in diverse omstandigheden. In art. 10 van het Verzameldecreet worden nog drie aanpassingen doorgevoerd aan art. 28quater. Een ervan is dat uit de omschrijving van *Qwpg* "gemeten" wordt weggelaten en dat de term wordt vervangen door *Qgw* = gewonnen volume grondwater per grondwaterput (in m³). Dit moet leiden tot een correctere tekst en doet geen afbreuk aan de vereiste dat zowel *Qgw* als *Qb* gemeten moeten zijn om aanspraak te kunnen maken op een heffingsvermindering.
- [7] In art. 11 worden in de bijlage van het Grondwaterdecreet gebiedsfactoren, voor de bepaling van het volume grondwater in de berekening van het heffingsbedrag, ingevoerd voor de grondwaterwinningen met codes 300-500-700-900 (*de overige codes*). Dit zijn waterwinningen uit *aquitards*² die gelet op hun lage doorlatendheid voor water weinig gebruikt worden om er grondwater uit te winnen. Tot dusver wordt daarvoor geen gebiedsfactor in de bijlage vermeld. Voor deze zones wordt de gebiedsfactor gelijkgesteld aan de gebiedsfactor van het codegebied 0100. De gebiedsfactor voor de zone 0100 is momenteel "1" op basis 2009 welke tot 2017 jaarlijks toeneemt met 0,03125. Naar verluidt worden de gebiedsfactoren en de verhogingen reeds toegepast.

2.2 Aanbevelingen

- [8] De Raden vragen te verduidelijken waarom de wijziging van de omschrijving van de term *Qgwp* en de hernoeming ervan tot *Qgw* (Grondwaterdecreet, art. 28quater, §1, 2°, a) en b)) niet leidt tot een wijziging van de formule voor het berekenen van het volume grondwater (in m³) dat in het jaar voorafgaand van het heffingsjaar werd gewonnen. In de formule blijft de term *Qgwp* onveranderd staan. Als gevolg daarvan zou in de formule een parameter gebruikt worden die niet gedefinieerd is. Een andere optie kan er in bestaan de term *Qgwp* te houden en enkel de definitie bij te stellen.
- [9] De Raden zijn het er principieel mee eens dat het beleid voor alle grondwaterwinningen gelijk is en bijgevolg kan steunen op dezelfde juridische ba-

² Aquitard: relatief slecht waterdoorlatende laag, boven of onder de watervoerende laag.

sis. Toch menen de Raden dat hierover een voorafgaandelijk maatschappelijk debat op zijn plaats was geweest.

3 Decreet betreffende de milieuvergunning

3.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[10] Artikel 12 van het Verzameldecreet wijzigt artikel 45ter van het Milieuvergunningsdecreet. Dit artikel 45ter trad op 22 september 2014 in werking en werd ingevoerd door artikel 100 van het decreet van 9 mei 2014 tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos. Deze bepaling regelt de termijnverlenging van bestaande milieuvergunningen in het vooruitzicht van een Programmatische Aanpak van de Stikstofdeposities (PAS).

Door het piekdecreet van 11 juni 2010 (inwerkingtreding op 19 juli 2010) werd artikel 44 van het milieuvergunningendecreet aangepast als volgt: *"Vergunningen die voor de datum van inwerkingtreding van het decreet zijn verleend, blijven geldig voor de in het vergunningenbesluit bepaalde vergunningstermijn, tenzij deze vergunningstermijn verstrijkt na 1 september 2016. In dat laatste geval en bij onbeperkte vergunningstermijn vervallen deze vergunningen uiterlijk 1 september 2016"*. Door deze regeling is het logisch dat er vandaag bedrijven zijn die de aanvraag tot hervergunning hebben uitgesteld. De wetgeving liet dit immers toe en werd precies daarvoor aangepast. Bijgevolg zijn er vandaag nog bedrijven waarvan de basisvergunning een exploitatievergunning (ARAB-stelsel) is met een nog korte looptijd. Er wordt echter vastgesteld dat doordat het piekdecreet pas ingang kende op 19 juli 2010 (dus dicht bij de oorspronkelijke ingekorte termijn van 1 september 2011) en als gevolg van hun normale investeringscyclus toch heel wat bedrijven reeds zijn hervergund.

De voorgestelde wijzigingen zijn:

- In de eerste plaats wordt het toepassingsgebied van de in artikel 45ter, §1, voorziene termijnverlenging *"tot uiterlijk 31 december 2016"* beperkt tot vergunningen die vervallen voor 31 december 2016 (en niet 1 januari 2019, zoals het huidige artikel 45ter, §1, stelt).
- Het huidige artikel 45ter, §2, bepaalt dat de vergunninghouder voor het verstrijken van de verlengde termijn een verzoek kan indienen om de termijn te verlengen tot 1 januari 2019. Dit verzoek kan momenteel niet geweigerd worden als het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) oordeelt dat de inrichting maximaal 50 procent bijdraagt aan de kritische depositiewaarde van een habitat.

De wijzigingen bij paragraaf 2 zoals ze worden doorgevoerd met het verzameldecreet:

- Voert een definitie in van het begrip "*inrichting met een stikstofdepositie*", waarbij er verwezen wordt naar de ter beschikking te stellen depositiescan;
- Bepaalt dat de vergunningstermijn van een inrichting met een stikstofdepositie die afloopt voor 31 december 2018, kan worden verlengd tot uiterlijk 31 december 2018;
- Stelt als voorwaarde hiertoe dat de vergunninghouder een verzoek in moet dienen dat een rapport bevat van de uitgevoerde depositiescan;
- Bepaalt dat de overheid van dit verzoek eenvoudigweg akte neemt – en dus geen beslissing neemt en evenmin dit verzoek kan weigeren – als voldaan is aan de genoemde voorwaarden (de vergunning verstrekt voor 31 december 2018, het verzoek wordt ingediend bij de bevoegde overheid en bevat een rapport van de depositiescan);
- Machtigt de Vlaamse Regering er toe om de vermelde limietdatum, die bepaald is op 31 december 2018, te verlengen;
- Bepaalt dat de mogelijkheid van verval van de vergunning in uitvoering van het Milieuvergunningendecreet behouden blijft.

[11] De geschetste verlenging van de looptijd – hetzij van rechtswege, hetzij op verzoek - van een milieuvergunning waarvan de looptijd binnen de eerstvolgende jaren vervalt, heeft hetzelfde effect als een tijdelijke hervergunning. Om een dergelijke verlenging goed te duiden, moet die in relatie gebracht worden met de andere mogelijkheden: hervergunning, vergunning tot uitbreiding, of vergunning van een nieuwe inrichting. Hierbij moet gedifferentieerd worden naargelang de op basis van een depositiescan aantoonbare impact van een bedrijfsactiviteit op de kritische depositiewaarde van een nabije, gevoelige habitat.

Uitgaande van de beslissingstabellen die opgenomen waren in het stuk dat aan de basis lag van de regeringsbeslissingen in verband met het PAS³, kan het effect van het huidige art. 45ter dan als volgt weergegeven worden:

³ Vlaamse Regering, regeringszitting 23 april 2014, zie stuk VR 2014 2304 DOC.476/4TER, pp. 18-19.

Schema 1. Situering van de impact van art. 45ter zoals nu geregeld				
Voorziene bijdrage ammoniakneerslag t.o.v. kritische depositiewaarde (KDW)	Bij einde looptijd van de vergunning, voor 31/12/2016, resp. voor 1/1/2019	Bij gewone aanvraag tot hervergunning	Bij uitbreiding	Nieuwe inrichting
Niet relevant in depositiescan	Verlenging van rechtswege tot 31/12/2016, verlenging op verzoek tot 1/1/2019 mogelijk	Vergunning mogelijk		
Bijdrage < 3% van KDW		Vergunning mogelijk		Niet vergunbaar
Bijdrage tussen 3% en 50% van KDW		Vergunning mogelijk mits significante reductie		Niet vergunbaar
Bijdrage > 50% van KDW	Verlenging van rechtswege tot 31/12/2016	Niet vergunbaar		

Met wat voorgesteld wordt, wordt, wat de mogelijkheid tot verlenging van de vergunning betreft, de differentiatie opgeheven tussen bedrijven die meer of minder dan 50% bijdragen tot de KDW van een nabijgelegen habitat. Het resulterende schema is als volgt:

Schema 2. Situering van de impact van gewijzigde art. 45ter zoals voorgesteld				
Voorziene bijdrage ammoniakneerslag t.o.v. kritische depositiewaarde (KDW)	Bij einde looptijd van de vergunning voor 31/12/2016, resp. 31/12/2018	Bij gewone aanvraag tot hervergunning	Bij uitbreiding	Nieuwe inrichting
Niet relevant in depositiescan	Verlenging van rechtswege tot 31/12/2016, verlenging op verzoek tot 31/12/2018 mogelijk	Vergunning mogelijk		
Bijdrage < 3% van KDW		Vergunning mogelijk		Niet vergunbaar
Bijdrage tussen 3% en 50% van KDW		Vergunning mogelijk mits significante reductie		Niet vergunbaar
Bijdrage > 50% van KDW		Niet vergunbaar		

- [12] In de memorie van toelichting wordt verwezen naar de opmaak van een PAS als het kader waarbinnen deze bepaling, en de wijziging hiervan, moet worden geduid. In 2015 zal er, in uitvoering van het eerste Vlaams Natura 2000 Programma, een voorlopige PAS ("VPAS") worden opgemaakt, dat zal voorzien in een plan van aanpak met extra maatregelen om de emissie te reduceren, en dat zal vergezeld gaan van een herstructureringsprogramma. De definitieve PAS ("DPAS") wordt voorbereid tegen 2019. Een vol-

waardige PAS moet het mogelijk maken om *"door middel van een gebiedsgericht (vergunningen)beleid in combinatie met een doorgedreven herstelbeleid en een generieke en flankerende maatregelen te komen tot een structurele oplossing voor de impact van stikstofdeposities in de Natura 2000-gebieden"*.

De reden van de verlengingsbepaling – in welke vorm ook – heeft betrekking op de periode die gecreëerd wordt tot aan de DPAS. Aan bedrijven die in een normale procedure niet meer aan een vergunning zullen geraken, wordt te kans geboden in een herstructureringschema te stappen. Aan de overheid wordt de kans geboden het herstructureringsbeleid conceptueel, organisatorisch en financieel voor te bereiden. Met de verlengingsbepaling wordt, voor een aantal gevallen, aan beide partijen extra tijd gegeven.

Ook de mogelijkheid die de Vlaamse Regering geboden wordt om de limietdatum van de hierboven geschetste verlengingsregeling te wijzigen, moet in dit licht worden gezien: *"Indien de ontwikkeling van de Definitieve PAS [...] vertraging oploopt, kan de Vlaamse regering deze datum wijzigen zodat afstemming wordt bekomen."*

3.2 Aanbevelingen

- [13] De Raden wensen in de eerste plaats te beklemtonen dat voorliggende artikelen bekeken moeten worden in het perspectief van de ontwikkeling van een Programmatische Aanpak Stikstof. Het doel van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) is het verzoenen van (Europese) natuurdoelstellingen met een economische realiteit. Daarbij moet een pad worden gevonden dat het bereiken van natuurdoelstellingen combineert met het bestendigen en ontwikkelen van economische activiteiten met een stikstofdepositie op de Habitatrictlijngebieden. De Programmatische Aanpak Stikstof moet een totale impasse in de vergunningverlening vermijden. De uitwerking hiervan is een complex gegeven en vergt de nodige tijd. Daarom werd beslist de Programmatische Aanpak Stikstof gefaseerd te ontwikkelen, waarbij een voorlopige PAS wordt opgeleverd tegen midden 2015 en een definitieve PAS uiterlijk begin 2019 in werking kan treden. De Raden dringen, gezien het strakke tijds kader, dan ook aan om het proces tot opmaak van een voorlopige en definitieve PAS met gepaste spoed verder te zetten.

Standpunt Boerenbond, Algemeen Boerensyndicaat (ABS), Groene Kring, UNIZO, Vlaams Agrarisch Centrum (VAC), VOKA

De voorliggende artikelen laten inrichtingen met een stikstofdepositie waarvan de vergunning op korte termijn afloopt, toe gebruik te maken van een procedure die hen op eenvoudige wijze toelaat hun inrichting verder te exploiteren tot 31 december 2018. Deze mogelijkheid wordt

ook geboden aan inrichtingen, die op basis van het beoordelingskader (schema 1) niet hervergundbaar zijn. Initieel kon de vergunning van deze inrichtingen maar verlengd worden tot 31 december 2016. Deze mogelijkheid is vooral relevant voor veehouderijen die gelegen zijn in of in de buurt van de speciale beschermingszones.

De organisaties die dit standpunt onderschrijven beklemtonen dat deze artikelen in de eerste plaats bekeken moeten worden in het perspectief van de ontwikkeling van een Programmatische Aanpak Stikstof (cf. § [13]).

De mogelijkheid tot decretale verlenging wil inrichtingen met een stikstofdepositie de mogelijkheid bieden nog gedurende een beperkte periode onder dezelfde voorwaarden verder te exploiteren. Ondertussen zal, eerst de voorlopige PAS en daarna de definitieve PAS, meer duidelijkheid bieden over de inspanningen, die vaak aanzienlijke investeringen vergen, die deze inrichtingen moeten leveren om nog verder te kunnen exploiteren of zich toekomstgericht te kunnen ontwikkelen. Indien zij na 31 december 2018 wensen verder te exploiteren, dienen zij zich te conformeren naar het dan geldende beoordelingskader. Specifiek voor veehouderijen die hun activiteiten moeten stopzetten, biedt het de mogelijkheid verder te exploiteren, terwijl ondertussen, via een flankerend beleid (dat op het moment van de vaststelling van het advies nog niet operationeel is) gezocht wordt naar duurzame oplossingen.

De organisaties die het standpunt onderschrijven beklemtonen dat deze wijziging op geen enkele manier het bereiken van de Europese natuurdoelstellingen hypothekeert. Ze biedt de betreffende inrichtingen enkel de nodige tijd om te onderzoeken of, en zo ja op welke wijze, zij hun activiteiten kunnen bijsturen, gegeven de gewijzigde context. Dit is belangrijk voor de rechtszekerheid en de creatie van een stabiel ondernemings- en investeringsklimaat.

Tenslotte menen de organisaties die het standpunt onderschrijven dat deze beperkte verlenging van vergunning wel degelijk juridisch te verantwoorden is en in overeenstemming is met de bepalingen van de Habitatrichtlijn. Deze regeling kan daarenboven ook gezien worden als een concretisering van artikel 2, lid 3 van de Habitatrichtlijn waarin expliciet gesteld wordt dat de op grond van Habitatrichtlijn genomen maatregelen rekening houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden. De beperkte verlenging van deze vergunningen leidt immers niet tot een bijkomende belasting van de speciale beschermingszones en via de fasering wordt enkel getracht de zware sociale en economische gevolgen enigszins te milderen.

Standpunt Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu

Natuurpunt en Bond Beter Leefmilieu gaan niet akkoord met een extra verlenging tot 2019 van de vergunning van de zwaarst vervuilende bedrijven zoals voorzien in art. 12 van het verzameldecreet omwille van volgende redenen.

Het voorliggend artikel brengt ten eerste de stand-still in stikstofdepositie, zoals beoogt door de overgangsfase, in gevaar en legt hoogstwaarschijnlijk een hypotheek op het behalen van de IHD. Deze bepaling is bijgevolg in strijd met de Habitatrichtlijn arts. 6.1 en 6.2. De impact van deze extra verlenging voor bedrijven met de grootste impact werd niet onderzocht en er is momenteel geen afdoend monitoringnetwerk of hand-op-de-kraan instrument beschikbaar om in te grijpen als verslechtering van natuurkwaliteit of toename in deposities zich voordoet.

Deze bepaling omzeilt, ten tweede, actief en bewust de passende beoordelingsplicht en de plicht van een vergunningverlenende overheid om een vergunning te weigeren als blijkt dat er kans is op betekenisvolle aantasting (artikel 6.3 van de Habitatrichtlijn en art. 36ter Natuurdecreet); dit door de vergunning decretaal te verlengen via een aktename die niet geweigerd kan worden en zonder beroepsmogelijkheid (zie ook Memorie van Toelichting). Wat betreft de aktename is, bovendien, het voorbehoud, zoals oorspronkelijk geformuleerd in de bijzin "en kan deze op dit punt niet weigeren" in art. 45ter §2, geschrapt. De vraag stelt zich hier of een vergunning die negatief beoordeeld wordt op een ander aspect dan stikstofdepositie, nog geweigerd kan worden.

Deze verlenging moet, ten derde, getoetst worden aan het stand-still beginsel met betrekking tot de bescherming van het leefmilieu van art. 23 Grondwet. Voor hervergunning zijn bepaalde wettelijke verplichtingen aan de orde die een basisbescherming van het leefmilieu verzekeren (milieuvergunningsaanvraag, passende beoordeling, MER, ...). Deze wettelijke verplichtingen worden omzeild door deze verlenging.

Maatregelen zoals de voorgestelde verlenging kunnen enkel overwogen worden binnen een sluitend kader van een DPAS/VPAS, waarin garanties worden geboden naar het voorkomen van verslechtering en dalen van de milieudruk door stikstofdepositie. Concreet kan dit door het operationaliseren van het herstelbeleid, het introduceren van een operationeel instrument om in te grijpen als blijkt uit het (te voorziene) monitoringsplan dat de milieudruk nog stijgt of de natuur in SBZ verslechtert, en het voorzien van extra brongerichte maatregelen om de milieudruk te doen dalen in alle sectoren; dit alles op basis van de gebiedsanalyses.

Maatregelen zoals de voorgestelde verlenging kunnen enkel overwogen worden binnen een sluitend kader van een DPAS/VPAS, waarin garanties

worden geboden naar het voorkomen van verslechtering en dalen van de milieudruk door stikstofdepositie. Concreet kan dit door het operationaliseren van het herstelbeleid, het introduceren van een operationeel instrument om in te grijpen als blijkt uit het (te voorziene) monitoringsplan dat de milieudruk nog stijgt of de natuur in SBZ verslechtert, en het voorzien van extra brongerichte maatregelen om de milieudruk te doen dalen in alle sectoren; dit alles op basis van de gebiedsanalyses.

Standpunt Landelijk Vlaanderen

Maatregelen zoals de voorgestelde verlenging moeten passen binnen een sluitend kader van VPAS / DPAS waarin het herstelbeleid uitgewerkt, gefinancierd en operationeel wordt met duidelijke bakens tegenover het regulier IHD-beleid voor de SBZ's rekening houdend met de timing van vrijwilligheidsfase, de verplichtingsfase en de nu gevoerde communicatie hieromtrent.

ABVV, ACV en ACLBV

ABVV, ACV en ACLVB onthouden zich bij deze standpunten.

VVSG

VVSG onthoudt zich bij deze standpunten.

4 Jachtdecreet

4.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[14] **Artikel 14** wijzigt artikel 7, tweede en vierde lid, van het Jachtdecreet van 24 juli 1991. Hiermee worden de woorden "*de arrondissementcommissaris of*" opgeheven. Volgens de memorie van toelichting werd deze wijziging doorgevoerd om enerzijds verwarring te voorkomen en anderzijds omdat de Vlaamse Overheid niet van plan is om nog nieuwe arrondissementcommissarissen te benoemen (volgens het witboek van 2011).

[15] **Artikel 15** beoogt twee wijzigingen aan artikel 22 van het Jachtdecreet. In de eerste plaats wordt bepaald dat alle personen die vuurwapens hanteren in het kader van bestrijding ook in het bezit moeten zijn van een jachtverlof. Dit betekent dat zij een jachtexamen hebben moeten afleggen. In de tweede plaats wordt de bepaling afgeschaft dat het wild dat gedood werd bij bestrijding ervan eerst aan het lokale OCMW moet worden aangeboden. Volgens de memorie van toelichting gebeurt dit omdat de OCMW's hier niet meer voor uitgerust zijn of in geïnteresseerd zijn, maar ook omdat de wetgeving inzake voedselveiligheid strenger is geworden.

- [16] **Artikel 16** voert een aantal schrappingen door in art. 23 van het Jachtdecreet. Doordat de specifieke bepalingen met betrekking tot de bestrijding van konijnen worden geschrapt, wordt bekomen dat de bestrijding van konijnen in de toekomst geregeld zal zijn volgens de algemene bepalingen inzake bestrijding. Ook het verbod op het vernietigen van afsluitingen is met deze wijziging van toepassing op afsluitingen voor alle wildsoorten. De bepaling dat men konijnen één uur voor de officiële zonsopgang en één uur na de officiële zonsondergang op de loer mag schieten, wordt evenwel behouden.

Volgens de memorie van toelichting was er in het verleden vooral grootschalige schade aan landbouwgewassen door konijnen en werden er hiervoor in dit artikel een aantal uitzonderingen voorzien voor de bestrijding ervan. Nu is dat niet langer het geval en is er ook schade door bijvoorbeeld wilde zwijnen. Daarnaast wordt ook de verbodsbepaling geschrapt inzake het uitzetten, verkopen, kopen, ... van zowel levende wilde konijnen als levende vossen. In de memorie van toelichting wordt gesteld dat er geen aanwijzingen zijn dat er momenteel een levendige, illegale handel in deze beide soorten zou bestaan en dat een verbod dus overbodig is.

- [17] **Artikel 17** strekt tot de wijziging van art. 26 van het Jachtdecreet. Met deze wijziging wordt de regeling voor het vervoeren en het in de handel brengen uitgebreid naar alle wildsoorten. Bovendien worden ook bepalingen toegevoegd die vermelden in welke gevallen het verbod niet geldt. Daarbij werden twee toevoegingen gedaan, namelijk inzake dieren die gedood werden in het kader van bestrijding of een afwijking conform artikel 33 van het Jachtdecreet.

- [18] **Artikel 18** leidt tot wijziging van artikel 31 van het Jachtdecreet. Een bijzondere wachter die toezicht houdt op de toepassing van de jachtregelgeving en die zich hierbij laat bijstaan door één of twee bijzondere wachters uit de omliggende gebieden, moet door deze wijziging niet meer worden begeleid door de jachtrechthouder. Volgens de memorie van toelichting creëert de aanwezigheid van de jachtrechthouder een risico op belangenvermenging en op een gebrek aan neutraliteit.

4.2 Aanbevelingen

- [19] De Raden merken op dat er door de Vlaamse Regering onlangs nog een vraag voor advies over de wijzigingen aan het Jachtdecreet werd voorgelegd. Dit advies⁴ werd pas begin december aan de Vlaamse Regering overgemaakt. Het feit dat er nu opnieuw wijzigingen voorliggen, vergroot het

⁴ Gezamenlijk advies 2014|38 van Minaraad en SALV van 9 december 2014 over de wijziging van het Jachtdecreet

risico op incoherentie. Er is bovendien een mogelijke impact van deze nieuwe wijzigingen op de vorige. De Raden vragen daarom deze artikelen voor het vervolgproces mee te nemen in de besluitvorming rond het Jachtdecreet. De Raden vragen zich ook af waarom men deze twee initiatieven niet heeft samengevoegd.

[20] Artikel 7 van het Jachtdecreet (over de jachtrechthouder) is momenteel het enige artikel in het decreet waarin nog een dubbele verwijzing is opgenomen (zowel een verwijzing naar de arrondissementscommissaris, als naar een door de Vlaamse Regering aan te wijzen ambtenaar). De Raden vinden het schrappen van deze expliciete vermelding in artikel 7 van het Jachtdecreet, conform **wijzigingsartikel 14** inderdaad aangewezen.

[21] Inzake het **wijzigingsartikel 15** merken de Raden op dat ook bijzondere veldwachters worden ingeschakeld voor bestrijding. Zij zijn evenwel niet steeds in het bezit van een jachtverlof. De Raden wijzen in dit kader op het feit dat de Vlaamse overheid bij een vorige wijziging nog extra taken voor de bijzondere veldwachters voorzag, bijvoorbeeld in het kader van bestrijding van wilde zwijnen. De Raden stellen dan ook voor om de decreetbepaling dusdanig te formuleren dat bijzondere veldwachters kunnen optreden in het kader van bestrijding met vuurwapens, zelfs indien ze niet in het bezit zouden zijn van een jachtverlof.

De Raden stellen dat het aanbieden van het in het kader van bestrijding gedode wild aan het OCMW inderdaad een voorbijgestreefde regelgeving lijkt die zonder problemen kan worden opgeheven.

[22] Inzake het schrappen van het vijfde lid van artikel 23, wijzen de Raden op erop dat dit verbod ervoor heeft gezorgd dat er momenteel geen illegale handel bestaat. Ook wat het onderbrengen van het vervoer en in de handel bij artikel 26 betreft, wijzen de Raden op een mogelijk probleem. Het verbod op vervoeren of in de handel te brengen van artikel 26, geldt volgens de uitzondering, vermeld in 1°, immers niet vanaf de opening van de jacht tot en met de tiende dag na de sluiting van de jacht. Aangezien jacht (met inbegrip van bijzondere jacht) voor zowel vos als voor konijn bijna het hele jaar door mogelijk is, zou dit betekenen dat deze beide soorten nog levend vervoerd zouden mogen worden. De Raden pleiten er dus voor om de huidige bepaling in artikel 23, vijfde lid te weerhouden.

De voorgestelde wijziging inzake het vernielen van afsluitingen is met deze wijziging ook in overeenstemming met de code van goede praktijk⁵ die een

⁵ Ministerieel besluit van 12 mei 2014 tot vaststelling van een code van goede praktijk ter uitvoering van artikel 11 van het Soortenschadebesluit van 3 juli 2009 en ter uitvoering van artikel 28 en artikel 41 van het Jachtvoorwaardenbesluit van 25 april 2014 (B.S.: 01/07/2017)

afrastering ook voor andere wildsoorten voorziet. De Raden gaan dan ook wel akkoord met deze wijziging.

- [23] De Raden gaan akkoord met de voorgestelde wijziging aan artikel 26. De Raden wijzen er evenwel op dat het vervoer van uit gevangenschap afkomstig gekweekt wild en van op legale wijze buiten het Vlaamse Gewest verkregen wild, niet in het decreet wordt vermeld.

De Raden gaan akkoord met de voorgestelde wijziging wat het vervangen van de woorden "*handelaars of trafikanten*" door de woorden "*de voormelde handelaars, traiteurs en restaurateurs*".

- [24] De Raden gaan akkoord met de voorgestelde wijziging aan artikel 31 van het Jachtdecreet.

5 Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu ("Natuurdecreet")

5.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [25] Artikel 29 en 30 handelen over de vaststelling van de kaart met aanduiding van de poldergraslanden. De ontwerpkaart werd op 26 september 2014 goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Het openbaar onderzoek startte op 13 oktober en eindigde op 12 december 2014. Een verificatiecommissie heeft daarna 90 dagen om een advies te formuleren inzake de ingediende bezwaren (tot 12 maart 2015). Ten laatste 210 dagen na de begindatum van het openbaar onderzoek moet een definitieve vaststelling van de kaart gebeuren door de Vlaamse Regering.

5.2 Aanbevelingen

- [26] De Raden wijzen er op dat voorgestelde wijzigingen niets veranderen aan de procedure. De toevoeging over de samenstelling en werking van de verificatiecommissie is zelfs enigszins achterhaald omdat de samenstelling al werd geregeld via een besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2014⁶. Over de werking van deze commissie wordt in dit besluit vermeld dat het IN-BO instaat voor de wetenschappelijke ondersteuning ervan.

⁶ Besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2014 houdende de voorlopige vaststelling van de historisch permanente graslanden in de landbouwstreek de Polders (BS: 10 oktober 2014)

6 Decreet betreffende water bestemd voor de menselijke aanwending

6.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[27] In het Drinkwaterdecreet worden een aantal wijzigingen doorgevoerd, waaronder:

- Via art. 38 wordt een nieuw art.12bis in het Drinkwaterdecreet ingevoerd. Door de zesde Staatshervorming is het Vlaamse Gewest sedert 1 juli 2014 bevoegd voor onder meer de prijscontrole die de federale overheid tot dan uitvoerde op het waterbeleid. Naar analogie met de saneringsbijdrage worden de drinkwatermaatschappijen verantwoordelijk voor het bepalen van de drinkwatertarieven. De controle daarop wordt toegewezen aan de WaterRegulator⁷. Deze opdracht sluit aan bij zijn reeds bestaande taken en de uitgebouwde expertise en instrumenten. Het heeft ook als voordeel dat zo een homogeen bevoegdheidspakket gerealiseerd wordt en dat een geïntegreerd sectoraal beleid mogelijk is.

De Vlaamse Regering zal de regels vaststellen met betrekking tot de methode voor tariefbepaling, de inhoud en de modaliteiten van de aanvraag en de bekendmaking van tariefwijzigingen aan de abonnees. Totdat deze regels vastgelegd zijn wordt voorzien in een jaarlijkse aanpassing van de tarieven aan de evolutie van de consumptie-index.

- Via art. 42 wordt in art. 22bis van het Drinkwaterdecreet nu ook een administratieve geldboete voorzien voor de exploitanten van een openbaar waterdistributienetwerk voor inbreuken op art. 12bis.

6.2 Aanbevelingen

[28] De nieuwe opdracht voor het Vlaamse Gewest sluit aan bij de huidige opdracht van de WaterRegulator, een onderdeel van VMM.

De Raden wijzen er op dat de controle op de voorstellen voor drinkwatertarieven zowel kennis van de watersector (-keten) als economische en technische kennis over tariefregulering en tariefstructuren vereist.

De keuze om de nieuwe bevoegdheid toe te vertrouwen aan de WaterRegulator, heeft het voordeel dat op die manier een homogeen bevoegd-

⁷ De WaterRegulator werd tot dusver de 'reguleringsinstantie' genoemd in het Drinkwaterdecreet. Met het voorliggende verzameldecreet wordt dat "WaterRegulator".

heidspakket wordt gerealiseerd m.b.t. de waterprijs en dat zo een geïntegreerd sectoraal beleid mogelijk is.

Wat de economische en technische kennis over regulering en tarifiering stellen de Raden vast dat die ook aanwezig is bij andere Vlaamse en Belgische Regulators zoals de VREG, de CREG, het BIPT, enz. Het is belangrijk dat al die kennis zoveel als mogelijk wordt gebundeld om tot een optimale reguleringsstrategie te komen. In Nederland is die bundeling van kennis grotendeels gerealiseerd door de oprichting van één Nederlandse Autoriteit Consument & Markt⁸.

Niet alleen uitwisseling van kennis is belangrijk. Het is ook relevant dat de keuzes m.b.t. tariefregulering, tariefstructuren en sociale correcties die worden gemaakt voor de verschillende nutsvoorzieningen waar mogelijk consistent zijn. Om dit alles te realiseren is structurele samenwerking met andere Vlaamse en Belgische Regulators noodzakelijk (VREG, CREG, BIPT, ...).

[29] De Raden vragen dat het besluit dat de regels zal vaststellen met betrekking tot de methode voor tariefbepaling, de inhoud en de modaliteiten van de aanvraag en de bekendmaking van tariefwijzigingen aan de abonnees, spoedig wordt uitgewerkt en in werking kan treden.

Tariefregulering en tariefstructuren zijn belangrijk om verschillende redenen zoals: aanmoediging van efficiënt beheer in de sector, zo laag mogelijke prijzen zonder de nodige investeringen en de kwaliteit van de dienstverlening door de nutssector in het gedrang te brengen, verzekerde toegang tot de nutsvoorziening voor alle gezinnen en bedrijven, De gekozen reguleringsmethode kan ook een belangrijke invloed hebben op de loons- en arbeidsvoorwaarden van de werknemers van een nutssector. Daarom vragen de Raden dat met al deze aspecten rekening gehouden wordt, dat over het besluit voorafgaandelijk maatschappelijk overleg georganiseerd wordt en dat het ontwerpbesluit voor advies voorgelegd wordt aan de Raden.

7 Decreet betreffende het integraal waterbeleid

7.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[30] De goedkeuring van RL 2013/39/EU die wijzigingen aanbracht aan de Kaderrichtlijn Water en aan de Richtlijn prioritaire stoffen noopt de lidstaten

⁸ Die autoriteit treedt op als regulator voor de markten voor telecommunicatie, vervoer, post en energie. Bovendien fungeert ze als mededingingsautoriteit voor problemen inzake concurrentie & marktwerking zoals de toelaatbaarheid bedrijfsfusies. Voor meer informatie, zie <https://www.acm.nl/nl/>

tot een omzetting die moet voltooid zijn op uiterlijk 14 september 2015. De omzetting van de Richtlijn impliceert wijzigingen aan het Decreet integraal waterbeleid, maar ook aan een aantal besluiten (VLAREM I en II, Besluit integraal waterbeleid, ...).

Het Verzameldecreet voert een aantal, door de Richtlijn geïnitieerde, wijzigingen aan het decreet door. De belangrijkste zijn: het opleggen van de goede chemische toestand in oppervlaktewateren voor prioritaire stoffen die via de RL 2013/39/EG zijn bepaald, tegen eveneens in de Richtlijn verankerde data (22 december 2021 en 22 december 2027), het opleggen tegen 22 december 2018 van een voorlopig maatregelenprogramma (art. 47) en een aanvullend monitoringprogramma (art. 48) voor de prioritaire stoffen waarvoor de goede chemische toestand in 2027 moet bereikt worden, het aanvullen van bijlage I van het Decreet omtrent de inhoud van de stroomgebiedbeheerplannen voor wat betreft de gegevens met betrekking tot de geïdentificeerde prioritaire stoffen (art. 49).

- [31] In art. 46, 1° en 2° (tot wijziging van het DIW, art. 51, §2) bovendien ook aangegeven dat de goede ecologische toestand voor oppervlaktewateren ten aanzien van normen moet bereikt worden. Indien het gaat over "*bestaande normen die herzien zullen worden*" moet de goede ecologische toestand bereikt worden op 22 december 2021 en voor "*nieuwe stoffen die ingevoegd zullen worden*" tegen 22 december 2027. Dezelfde termijnen worden gehanteerd als de termijnen die via de Richtlijn worden opgelegd.

Dit gebeurt echter in functie van VLAREM II, art. 2.3.1.3, vierde lid⁹. De decretale verankering wordt gebruikt om de invoering van de normen pas te laten ingaan op de vooropgestelde termijnen. Opname in VLAREM II zou immers tot gevolg hebben dat de normen onmiddellijk gehaald moeten worden. Invoering van de termijnen in VLAREM zelf zou de regelgeving onoverzichtelijk maken.

- [32] Voor zowel de te bereiken milieudoelstellingen voor oppervlaktewater m.b.t. het halen van de goede chemische toestand als voor het halen van de goede ecologische toestand moet het ontwerpbesluit, met zowel de te normeren parameters als de normvoorstellen, nog medegedeeld worden aan de Mineraad, die een met redenen omkleed advies uitbrengt binnen een vervalltermijn van twee maanden na ontvangst van het ontwerp. De adviestermijn kan ingekort worden indien dit vanwege internationale verplichtingen noodzakelijk is. (DABM, art. 2.2.2)

⁹ "De Vlaamse Regering zal op gezette tijden en minstens bij de herziening van de stroomgebiedbeheerplannen de milieukwaliteitsnormen evalueren en in voorkomend geval aanpassen, zoals bepaald in artikel 2.2.3, §4 van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid."

7.2 Aanbevelingen

- [33] De Raden vinden het positief voor de voorspelbaarheid van de wetgeving dat de invoering van herziene en nieuwe normen tijdig gebeurt met overgangstermijnen. Op die manier worden de betrokkenen tijdig geïnformeerd.
- Hiermee doen de Raden nog geen uitspraak over de feitelijke aanpassing of invoering van normen. Dat zal pas gebeuren naar aanleiding van de adviesvraag over het uitvoeringsbesluit (zie [32]).
- [34] Omtrent de verwachte adviesvraag over de herziening van normen en de invoering van nieuwe normen voor prioritairere stoffen vragen de Raden alvast aandacht voor de toegestane termijnen. Indien de termijn van twee maanden niet haalbaar zou zijn met het oog op de omzetting van RL 2013/39/EU tegen 15 september 2015, dan kan dit enkel gelden voor de aanpassing van de normen m.b.t. die richtlijn.
- Voor de bijstelling of invoering van normen in uitvoering van art. 2.3.1.3 van VLAREM II geldt het bereiken van die internationale verplichting niet. Daarvoor kan de termijn van twee maanden behouden blijven.
- [35] In art. 46, 1° en 2° wordt aangekondigd dat de goede ecologische toestand bereikt moet worden ten aanzien van herziene bestaande, respectievelijk van kracht geworden nieuwe normen, ter uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering van 21 mei 2010¹⁰ dat VLAREM I en II herzielt (B.S. 9 juli 2010). Dit besluit (art. 6) voerde o.a. artikel 2.3.1.3 in VLAREM II in dat zelf verwijst naar art. 2.2.3. §4 van het DABM. Het Besluit trad in werking tien dagen na de bekendmaking in het Belgisch Staatsblad van het besluit van de Vlaamse Regering waarmee de eerste stroomgebiedbeheerplannen voor de stroomgebieden van de Schelde en de Maas worden vastgesteld. De stroomgebiedbeheerplannen werden vastgesteld door de Vlaamse Regering op 8 oktober 2010, de publicatie in het B.S. gebeurde op 11 januari 2011. De essentie hiervan is dat de milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren op gezette tijden en minstens bij de herziening van de stroomgebiedbeheerplannen geëvalueerd en in voorkomend geval aangepast worden.
- Derhalve menen de Raden dat de verwijzing naar het besluit van 21 mei 2010 overbodig is en beperkt kan worden tot een verwijzing naar VLAREM II.

¹⁰ Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 februari 1991 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning en van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, voor wat betreft de milieukwaliteitsnormen voor oppervlaktewateren, waterbodems en grondwater

- [36] Ten slotte vragen de Raden om vanuit legistiek oogpunt te onderzoeken of de decretale verankering van het principe van de evaluatie en in voorkomend geval de aanpassing van normen voor oppervlaktewateren op gezette tijden en minstens ter gelegenheid van de herziening van de stroomgebiedbeheerplannen niet beter in het DABM, Hoofdstuk II, Afdeling II Bijzondere bepalingen kan gebeuren.

8 Decreet betreffende de openbaarheid van bestuur

8.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [37] Artikel 50 van het verzameldecreet wijzigt artikel 15 van het decreet openbaarheid bestuur om in overeenstemming te zijn met het nieuwe samenwerkingsakkoord betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn (Seveso III). Paragraaf 3 van bovengenoemd artikel 15 voorziet dat een aantal in artikel 15, §1 genoemde uitzonderingsgronden (op basis waarvan openbaarmaking van milieu-informatie geweigerd kan worden) niet van toepassing zijn voor informatie vermeld in het Samenwerkingsakkoord Seveso.
- [38] Artikel 15, §2 bepaalt dat een aantal uitzonderingsgronden niet kunnen worden ingeroepen wanneer de aanvraag betrekking heeft op informatie over emissies. Dit omdat er van uitgegaan wordt dat het openbare belang makkelijker zal doorwegen in het geval informatie over emissies wordt gevraagd¹¹. Voorliggend wijzigingsartikel maakt het bepaalde in artikel 15, §2 nu ook van toepassing op Seveso-informatie. Hierdoor zijn er een groter aantal uitzonderingsgronden niet van toepassing op Seveso-informatie dan voorzien in de huidige wetgeving.

8.2 Aanbevelingen

- [39] Het nieuwe Samenwerkingsakkoord Seveso beoogt de omzetting van in hoofdzaak de Seveso III-richtlijn¹². Artikel 22 van deze richtlijn bepaalt dat alle op grond van deze richtlijn opgeslagen informatie ter beschikking moet worden gesteld overeenkomstig de richtlijn inzake toegang tot milieu-informatie. Hiermee wordt de openbaarheid die bestaat voor milieu-informatie doorgetrokken naar Seveso-informatie.

¹¹ Memorie van toelichting bij artikel 15 van het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur, p. 33: <http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2002-2003/g1732-1.pdf>.

¹² Richtlijn 2012/18/EU van het Europees Parlement en de Raad van 4 juli 2012 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn.

Seveso-informatie bevat soms vertrouwelijke bedrijfsinterne informatie. Een te verregaande openbaarmaking hiervan kan leiden tot veiligheidsrisico's. De Mineraad vraagt dan ook om hier voorzichtig mee om te gaan en om de gevolgen van de versoepeling van de openbaarmaking van Seveso-informatie goed in kaart te brengen.

9 Decreet betreffende de omgevingsvergunning

9.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

- [40] Voorliggend verzameldecreet wijzigt een heel aantal bepalingen in het decreet omgevingsvergunning¹³.
- [41] Huidig artikel 105, §3 van het decreet omgevingsvergunning bepaalt dat een beroep tegen een beslissing betreffende een omgevingsvergunning bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen moet worden ingesteld binnen een vervaltermijn van 60 dagen die ingaat de dag na de datum van betekening of de dag na de eerste dag van de aanplakking. Artikel 82 van het verzameldecreet verkort deze termijn van 60 dagen naar 45 dagen.
- [42] Huidig artikel 397 van het decreet omgevingsvergunning bepaalt dat het decreet in werking treedt op een door de Vlaamse Regering per artikel vast te stellen datum, minstens een jaar na de datum van goedkeuring van het besluit waarmee de datum van inwerkingtreding wordt vastgelegd. Artikel 86 van het verzameldecreet laat toe om het decreet omgevingsvergunning in werking te laten treden na een periode van minstens 6 maanden na goedkeuring van het uitvoeringsbesluit waarin de datum van inwerkingtreding wordt vastgelegd.

9.2 Aanbevelingen

9.2.1 Verkorting beroepstermijn

- [43] Het verkorten van de termijn om beroep aan te tekenen tegen een beslissing wordt in de memorie van toelichting gemotiveerd door te stellen dat op basis van de VCRO momenteel ook een termijn van 45 dagen geldt voor het indienen van een beroep bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen (RvVb) terwijl het nooit de bedoeling was deze termijn met 15 dagen te verlengen.

¹³ Het decreet betreffende de omgevingsvergunning werd op 25 april 2014 goedgekeurd door de Vlaamse Regering en op 23 oktober 2014 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad maar trad nog niet in werking.

Standpunt BBL, Natuurpunt, ABVV, ACV, ACLVB

Op basis van juridische, politieke en legistische argumenten vragen deze organisaties om de momenteel in het decreet omgevingsvergunning voorziene beroepstermijn van 60 dagen te behouden.

Het klopt dat artikel 4.8.11., §2 van de VCRO momenteel een vervaltermijn van 45 dagen voorziet, die ingaat de dag na de startdatum van de aanplakking, om een beroep tegen een stedenbouwkundige vergunningsbeslissing in te dienen bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen. In de milieuregelgeving geldt er echter een termijn van 60 dagen, die ingaat vanaf de dag dat de verzoeker kennis heeft gehad van de beslissing, om beroep aan te tekenen bij de Raad van State.

Deze organisaties verwijzen wat dit betreft naar arrest 8/2011 van 27 januari 2011 van het Grondwettelijk Hof. Aanleiding voor dit arrest was een verzoek tot vernietiging van artikel 36 van het decreet van 27 maart 2009 tot aanpassing en aanvulling van het ruimtelijke plannings-, vergunningen- en handhavingsbeleid. Met het decreet van 27 maart 2009 werd onder meer de Raad voor Vergunningsbetwistingen opgericht in het kader waarvan ook een nieuwe beroepsprocedure werd uitgetekend waarin strikte hakbijtermijnen gehanteerd werden in functie van het versnellen van de vergunningsprocedure. In de nieuwe beroepsprocedure werd een beroepstermijn van 30 dagen vanaf de aanplakking of de opname in het vergunningenregister voorzien terwijl voor de oprichting van de RvVb een beroepstermijn van 60 dagen vanaf de kennisneming gold¹⁴.

Hoewel het feit dat de beroepstermijn 30 dagen betreft, in plaats van 45, en het feit dat die termijn ingaat op de dag na aanplakking of opname in het vergunningenregister, in plaats van na kennisneming, elk afzonderlijk genomen volgens het Hof geen onevenredige beperking inhouden van het recht op toegang tot de rechter, is dit wel het geval voor het samengaan van beide elementen. Het Hof was van mening dat de regeling een onevenredig strenge verplichting tot waakzaamheid oplegde voor belanghebbenden en op die manier een onevenredige beperking van het recht op toegang tot de rechter inhoudt. De regeling veroorzaakte volgens het Hof aldus een aanzienlijke vermindering van het beschermingsniveau van belanghebbenden, waardoor deze bepaling in strijd werd bevonden met het *stand-still*-beginsel.

Voor beroepen tegen een omgevingsvergunning voor de exploitatie van ingedeelde inrichtingen en activiteiten betekent voorliggend wijzigings-

¹⁴ Voor de oprichting van de RvVb konden belanghebbenden individuele vergunningsbeslissingen aanvechten voor de Raad van State binnen een termijn van 60 dagen vanaf de kennisneming.

voorstel dat de beroepstermijn verkort wordt van 60 dagen vanaf de kennisgeving naar 45 dagen vanaf de aanplakking. Deze organisaties vragen dan ook om de momenteel voorziene beroepstermijn van 60 dagen te behouden. Dit geldt des te meer gegeven dat de vergunningsaanvragen in de toekomst mogelijk betrekking hebben op zowel stedenbouwkundige handelingen als op de exploitatie, en dus mogelijk complexer zijn en er meer belanghebbenden zijn.

Het behouden van de beroepstermijn van 60 dagen, kan volgens deze organisaties ook gemotiveerd worden vanuit het oogpunt van goed bestuur. Aangezien hervergunningen in het stelsel van de omgevingsvergunning worden vervangen door periodieke evaluaties, zullen er veel minder dossiers een echte vergunningsprocedure doorlopen. Hieruit volgt ook dat van de dossiers die wel een vergunningsprocedure doorlopen een groter aandeel betrekking zal hebben op nieuwe aanvragen en uitbreidingen. Net voor die dossiers is een goede rechtsbescherming belangrijker dan voor loutere hervergunningen (en in het nieuwe systeem de evaluaties).

Ten slotte is het volgens deze organisaties vanuit legistisch oogpunt niet wenselijk om een decreet dat nog niet in werking is getreden te wijzigen op punten die geen noodzakelijke technische verbeteringen betreffen maar in essentie een politieke keuze zijn. Door gebrek aan praktijkervaring is er immers nog geen evaluatie mogelijk van de reële beslissingstermijnen na uitbreiding van de bevoegdheden van de RvVb. Dit geldt des te meer als deze wijzigingen dan ook nog eens worden doorgevoerd via een Verzameldecreet.

Standpunt Boerenbond, Groene Kring, Voka, Unizo

De invoering van de omgevingsvergunning komt voort uit de wetgevingsvoorstellen van de Commissies Berx en Sauwens gericht op het versnellen van investeringsprojecten. Deze organisaties verwelkomen dan ook elke mogelijkheid om de *time-to-permit* vanaf de vergunningsaanvraag tot een definitieve beslissing te verkorten, zonder hiermee afbreuk te doen aan de rechtsbescherming van derde-belanghebbenden. Verwijzend naar het oordeel van het Grondwettelijk Hof in hoger genoemd arrest, dat 30 dagen noch het feit dat deze termijn ingaat de dag na aanplakking elk afzonderlijk beschouwd niet problematisch zijn vanuit het oogpunt van de rechtsbescherming, is een beroepstermijn van 45 dagen vanaf aanplakking volgens deze organisaties voldoende lang om derde-belanghebbenden de mogelijkheid te geven om adequaat beroep aan te tekenen bij de RvVb.

[44] Los van de concrete beroepstermijn, wijzen de SALV en de Minaraad er dan ook op dat een snelle werking van de Raad voor Vergunningsbetwistingen

prioritair is in functie van het versnellen van de vergunningsprocedure. Een snelle beslissing binnen het vergunningencontentieux was een belangrijke beleidsdoelstelling voor de oprichting van de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Uit het jaarverslag¹⁵ van de Raad voor Vergunningsbetwistingen voor het werkingsjaar 2012-2013 blijkt dat de gemiddelde globale behandelingstermijn¹⁶ 351 dagen bedroeg als enkel de vernietiging gevorderd werd. Voor dossiers waarin tevens de schorsing gevorderd werd, bedraagt de gemiddelde globale behandelingstermijn 473 dagen.

9.2.2 Overgangstermijn

- [45] De overgangperiode van één jaar tussen de datum van goedkeuring van het besluit omgevingsvergunning en de inwerkingtreding van het decreet omgevingsvergunning was een van de belangrijkste en meer concrete afspraken tussen de Vlaamse overheid en de gemeenten in het kader van het actieplan lokale besturen¹⁷.
- [46] De kortere overgangperiode moet toelaten om de omgevingsvergunning te operationaliseren in 2015, zoals voorzien in het Regeerakkoord¹⁸. De invoering van de omgevingsvergunning wordt reeds lang voorbereid en de Raad erkent de wens van de Vlaamse Regering om de omgevingsvergunning zo snel mogelijk in werking te laten treden. Anderzijds heeft de Raad steeds benadrukt dat de concrete modaliteiten en randvoorwaarden zullen bepalen of de hiermee beoogde doelstellingen worden bereikt.
- [47] Zo wees de Minaraad in zijn advies van 6 juni 2013 over het voorontwerp-decreet omgevingsvergunning op de noodzaak van een aangepaste **bestuurlijke organisatie en capaciteit**. De invoering van de omgevingsvergunning gaat immers gepaard met een belangrijke verschuiving van taken en bevoegdheden binnen en tussen bestuursniveaus en tussen over-

¹⁵ Raad voor Vergunningsbetwistingen, jaarverslag 2012-2013, p. 55-56:

https://www.rwo.be/Portals/126/RVVB/Jaarverslagen/Jaarverslag-RVVB_03_lores.pdf.

¹⁶ Dit is de termijn vanaf het indienen van het verzoekschrift tot en met het formuleren van de einduitspraak.

¹⁷ "Om de gemeenten als vergunningverlenende instantie toe te laten zich in te werken in het nieuwe regelgevend kader van de omgevingsvergunning, voorziet het decreet een overgangperiode van minstens 1 jaar tussen definitieve goedkeuring van het globale regelgevend kader (zowel decreet als uitvoeringsbesluit) en de inwerkingtreding ervan.

Op die manier krijgen gemeenten voldoende voorbereidingstijd (> 1 jaar) om zich praktisch en organisatorisch voor te bereiden (interne organisatie, loketfunctie en eigen dossieropvolgingssysteem, ...) op de omgevingsvergunning":

http://www.lne.be/themas/vergunningen/bestand/presentaties_decreet_omgevingsvergunning/omgevingsvergunning_Actieplan%20Lokale%20Besturen.pdf.

¹⁸ "We operationaliseren de omgevingsvergunning in 2015": Vlaams Regeerakkoord 2014-2019, p. 62.

heid en exploitant, de digitalisering van de vergunningsprocedure, ... Voorliggende wijziging laat toe om de omgevingsvergunning in werking te laten treden eind 2015 / begin 2016. In de veronderstelling dat het uitvoeringsbesluit omstreeks de zomer van 2015 wordt goedgekeurd door de Vlaamse Regering, betekent dit dat de verschillende actoren zich vanaf de zomer moeten beginnen voorbereiden op een mogelijke inwerkingtreding december 2015 / januari 2016.

- [48] De Raden wijzen er in deze context op dat, als gevolg van de Vlaremtrain 2013, ook de bepalingen van de **herziene CLP-verordening** in werking treden vanaf 1 juni 2015. Dit betekent dat voor de aanvraagdossiers die vanaf 1 juni 2015 worden ingediend ook de vertaalslag van de gevaarlijke stoffen naar de nieuwe indeling in de vergunning moet worden gemaakt. Hierdoor gaan vooral de dossiers van grote bedrijven verruimen waardoor de werklast voor de provincies toeneemt. De aanvang van deze nieuwe werkwijze laten samenvallen met de implementatie van de omgevingsvergunning is dan ook niet ideaal in functie van een vlotte overgang naar de omgevingsvergunning.
- [49] In hun gezamenlijke advies van september 2014 over het eerste ontwerpbesluit benadrukten de strategische adviesraden dat de **digitalisering** een cruciale succesfactor is voor de uitvoering van de omgevingsvergunning. Deze moet dan ook tijdig worden doorgevoerd. De procedures in het voorontwerpbesluit zijn immers vormgegeven op basis van een digitale vergunningsprocedure. Indien dit niet het geval is, zal de vergunningverlenende overheid geconfronteerd worden met een verhoogde werklast:
- In het kader van de meldingsprocedure bijvoorbeeld moet het bevoegde bestuur per beveiligde zending de meldingsakte bezorgen aan de betrokken instanties. Indien het systeem niet operationeel is, betekent dit dat gemeenten deze meldingsakten analoog per beveiligde zending moeten bezorgen.
 - Bovendien is het aantal op te vragen exemplaren in het ontwerpbesluit beperkt tot maximaal twee. Dit kan maar als de vergunningverlenende overheid en andere betrokken overheden daadwerkelijk een aanvraag digitaal kunnen behandelen. Het is voor de vergunningverlenende overheid niet werkbaar om alles te gaan kopiëren.
- [50] Naast een verhoogde werklast, gaat een inwerkingtreding zonder de mogelijkheid van een digitale aanvraag en behandeling, mogelijk ook gepaard met een aantal concrete **technische problemen**.
- [51] De invoering van de omgevingsvergunning is een van de meest fundamentele hervormingen van het vergunningensysteem van de afgelopen decennia. Mineraad en SALV zijn dan ook van mening dat de invoering van de omgevingsvergunning best in de ideale omstandigheden gebeurt, dit wil

zeggen met voldoende voorbereidingstijd en met een gebruiksvriendelijk omgevingsloket en uitwisselingsplatform dat technisch op punt staat. Niemand heeft er belang bij dat de eerste dag van de omgevingsvergunning overschaduwd wordt door problemen als gevolg van een overhaaste software implementatie. Als de omgevingsvergunning toch in werking zou treden zonder dat de digitalisering operationeel is, moet de ambitie wel zijn om zo snel mogelijk de aanvraag, de behandeling en het openbaar onderzoek van het vergunningsdossier digitaal te laten verlopen. Essentieel hierbij is dat dit op een gebruiksvriendelijke manier gebeurt voor zowel de aanvrager, de overheid als het publiek.

10 Decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos

10.1 Beschrijving wijzigingsvoorstel

[52] Deze wijziging correspondeert in grote mate met de gewijzigde bepaling van artikel 45ter van het decreet betreffende de milieuvergunning. Zie ook wijzigingsvoorstel bij het deel over het milieuvergunningdecreet.

10.2 Aanbevelingen

[53] Zie aanbeveling bij hoofdstuk decreet betreffende de milieuvergunning.

Referentielijst

Mineraad, Advies 2012|077, Instrumenten van natuur- en bosbeleid i.f.v. instandhoudingsdoelstellingen, §68.

Raad voor Vergunningsbetwistingen, jaarverslag 2012-2013, p.55-56:
https://www.rwo.be/Portals/126/RVVB/Jaarverslagen/Jaarverslag-RVVB_03_lores.pdf.

Vlaamse Parlement, Memorie van toelichting bij artikel 15 van het decreet betreffende de openbaarheid van bestuur, p.33:
<http://docs.vlaamsparlement.be/docs/stukken/2002-2003/g1732-1.pdf>.

Vlaamse Raad stuk 481 (1990-1991) – Nr. 10. Vlaamse Raad – Voorstel van Jachtdecreet – verslag 5 juli 1991

Vlaamse Regering, Vlaams Regeerakkoord 2014-2019, p.62.